

[Axel Kristensen.]

praktiske liv. Det er på mange punkter urimeligt. Det vil f. eks. betyde nedsættelser af de nu lovlige udbytter, og loven forekommer i den stærkt ændrede økonomiske situation, vi nu har, overflødig. Hvis den højtærede minister ikke er i stand til i udvalget at fremlægge et meget overbevisende materiale til begrundelse af, at en lov af denne art er nødvendig, så må jeg mene, at man må undlade at gennemføre lovforslaget. I modsat fald må det i hvert fald ændres ganske væsentligt.

Jeg ved meget vel, at man vil prøve at fremstille det, som om jeg her vil varetage storkapitalens interesser — og hvorfor skulle storkapitalens og storvirksomhedernes berettigede interesser ikke varetages? — men det er ikke denne enkelte interesse imod de ubemidlede, der her varetages. Vi ønsker at skabe naturlige økonomiske forhold her i landet, således at man kan få en naturlig og sund udvikling. Kunstige og urimelige skranker vil virke hemmende på nyt initiativ til udvikling af Danmarks produktionsevne, og det er i øjeblikket det mest fornødne at få netop denne udvidet.

Poul Claussen: Den ærede socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Lars M. Olsen, indledede med at sige, at det foreliggende lovforslag bl. a. løste nogle af de problemer, der var blevet peget på under den foregående udvalgsbehandling af de tilsvarende forslag. Jeg synes, at man efter de gentagne udvalgsbehandlinger af tidligere forslag af denne art måtte forvente, at det, man nu blev stillet overfor, måtte være et forsøg på en afviklingslov, men jeg må hævde, at denne hensigt, hvis den skulle findes et eller andet sted i lovforslaget, ikke ligefrem springer i øjnene. Jeg tror snarere, at sandheden er den — og det støttes i høj grad af det ærede medlems tale —, at hverken socialdemokratiet eller den højtærede minister tænker på en afvikling af denne lov og heller ikke på en afvikling efter forløbet af de to år, loven efter forslaget skulle vare. Den højtærede minister sagde jo udtrykkelig i sin forelæggelsestale, at man ikke ville være i stand til at bedømme virkningen af de nye principper, som man her indfører, på basis af et enkelt regnskabsår. Hvis man erkender det, og det erkender jeg for mit vedkommende, og man så samtidig giver tilslutning til lovforslaget, så må man være indforstået med, at her lovgiver man på adskiltigt længere sigt end de to år. Til bedømmelse af resultaterne må man nemlig

ganske simpelt have samtlige regnskaber for de pågældende år gennemgået, og den højtærede minister er med sine oplysninger til i dag ikke kommet længere end til året 1946, med andre ord, regnskaberne for året 1950 kan vi under forudsætning af, at der er samme fart fremover, ikke have oversigt over før sent i 1952; først fra dette tidspunkt kan man bedømme virkningerne af de nye principper, som man her indfører. Jeg vil gerne tilføje straks, at vi fra vor side finder det fuldkommen uforsvarligt at lovgive på så langt sigt på dette område.

Om lovforslagets enkeltheder skal jeg iøvrigt fatte mig forholdsvis kort. Vel kan det, når man ønsker at fortsætte en sådan lovgivning, betragtes som en fordel, at man opgiver basisårene 1937, 1938 og 1939 som grundlag for udbytteberegningen, og det er også på tide at lade henlæggelsespligten ved udbyttebetaling udover gennemsnitsårene bortfalde. Men det kan til gengæld ikke nægtes, at de nye begrænsningsregler, 6 pct. af indbetalt aktiekapital eller 4 pct. af egenkapital, er meget snævre, og det er ganske givet, at dette såvel for gamle som nye selskaber vil lægge hindringer i vejen for en naturlig udvikling. Yderligere betyder bestemmelsen om forbud mod overførsel fra det ene år til det andet en væsentlig skærpelse af reglerne, og det kan endda siges, at denne bestemmelse kan virke ansporende til en alt andet end heldig praksis, idet man må være klar over, at der fra adskillige aktionærer vil kunne stilles krav om inden for de enkelte år blot at sigte på det størst mulige udbytte. Det vil ligefrem virke ansporende på en sådan fremgangsmåde.

Det forekommer mig, at man må nære overordentlig store betænkeligheder ved overhovedet at fortsætte en lovgivning på dette område og ganske særlig når bestræbelserne, om jeg så må sige, går ud på at afløse den ene spændetroje med den anden. Det er klart, at de regler, der nu foreslås, vil være af indgribende karakter for mange selskaber. For nogle vil det betyde indskrænkning af de nu bestående muligheder for udbyttebetaling, for andre vil det ganske vist betyde, at udbyttet vil kunne forøges, men undertiden også i en grad, som de hverken vil eller af andre grunde kan benytte sig af.

Endnu betænkeligere, mener jeg, virkningerne vil vise sig at blive for nye og for kommende selskaber. Jeg tror endda man kan sige, at bestemmelserne i høj grad vil virke hindrende for dannelse af nye